

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2016, în privința inculpatului

*Mancenco Anatolie XXXXXXXX, născut la
xx xxxxxxxxxxxx xxxx în or. XXXXXXXXXXXX, locuitor al s.
XXXXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX, cetățean al R. Moldova,
anterior condamnat prin:*

*1) sentința Judecătoriei de Apel Harikov, Ucraina
din 14.01.2009 și încheierea Curții de Apel Chișinău din
14.01.2010, în baza art. 145 alin. (2), 188 alin. (5), 84
Cod penal la 15 ani închisoare.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>12.03.2016 - 29.06.2016,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>07.09.2016 - 07.11.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>23.01.2017 - 09.03.2017.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2016, Mancenco Anatolie a fost condamnat în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal la 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 85 Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei neexecutate, aplicate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14.01.2010, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani și 11 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 29 iunie 2016.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Mancenco Anatolie *se învinuiește că*, executând pedeapsa cu închisoarea în penitenciarul nr. 9 - Pruncul, situat pe str. Pruncului 44, mun. Chișinău, urmărind scopul consumului ilegal de substanțe narcotice în mod public, pe teritoriul instituției penitenciare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, ilegal a consumat substanțe narcotice, când la data de 30.11.2015, aproximativ pe la orele 10.30, având un comportament suspect, a fost escortat de către colaboratorii penitenciarului la Dispensarul Narcologic Republican, unde în urma examinării, conform procesului-verbal nr. 9493 din 30.11.2015, în urina acestuia s-a constatat rezultat pozitiv la canabinaide și opiacee.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că a consumat vitaminele B1, B2, B12 și pastile Coterpin împotriva tusei. Locuiește în sectorul 3 al penitenciarului, unde este o singură ieșire și alte sectoare nu sunt. Nu a consumat substanțe narcotice, însă a fost depistat pozitiv la consumul de narcotice din cauza produselor pe care le-a consumat.

Totodată, vinovăția inculpatului este dovedită integral prin probele administrate.

Astfel, martorul Vizitiu A., a declarat că la Dispensarul narcologic, în cadrul testării inculpatului, s-a depistat în urină consumul drogului canabinaide și opiacee. Inculpatul a negat consumul substanțelor, a refuzat de a colecta sânge, și comisia specializată a indicat că: concluzia nu este făcută, refuză examinarea medicală și prelevarea probelor biologice - sângele. Însă, luând în vedere testul pozitiv la canabinaide și opiacee, se dovedește că consumul substanțelor sus numite a avut loc. Faptul consumului semințelor de mac nu pot produce efectele consumului substanțelor stupefiante. Pastilele Coterpin și vitaminele B1 și B2 nu pot da pozitiv la testul efectuat la persoana respectivă. Potrivit procesului verbal nr. 9493 din 30.11.2015, în urina inculpatului s-a constatat pozitiv la consumul de substanțe narcotice și anume canabinaide și opiacee.

Instanța a menționat, că procesul verbal de examinare nr. 9493 din 30.11.2015, a fost întocmit conform prevederilor legale, iar partea apărării nu a contestat în careva mod concluziile care se conțin în acest act procesual.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, ca consumul ilegal public de substanțe narcotice, săvârșit pe teritoriul penitenciarului.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, că inculpatul are antecedente penale, nu a recunoscut vina și nu s-a căit sincer de cele comise, că circumstanțe atenuante nu s-au stabilit, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Inculpatul, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că nu a recunoscut vina, nu a comis infracțiunea imputată, neconsumând niciodată substanțe narcotice.

3.1. A declarat apel și avocatul Arcadie Farniev, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece nu s-a demonstrat vinovăția lui în comiterea infracțiunii incriminate.

Apelantul a indicat, că instanța de fond nu a examinat pe deplin probele apărării, bazându-se doar pe probele declarative ale acușării.

Au fost ignorate argumentele apărării că martorul Popa I. nu a putut explica de ce inculpatul a fost escortat pentru a fi supus testării, deoarece acesta nu locuia în apropierea sect. 6, cum fusese declarat de către martor și nici nu are ce să facă în acel sector al penitenciarului. Comportamentul „suspect” al inculpatului nu a fost explicat, martorul Popa I., neputând explica după ce criteriu au fost selectați condamnații care au fost escortați la Dispensarul Narcologic pentru a fi supuși examinării medicale cu privire la constatarea consumului substanțelor narcotice.

Declarațiile martorului Vizitiu A. nu corespund adevărului, deoarece testarea la consumul de substanțe stupefiante a avut loc instant, și urina nu a fost transmisă la laborator cum a fost declarat de către martorul Vizitiu A. Rezultatul pozitiv i-a fost incriminat inculpatului tot la 30.11.2015.

Cu toate că inculpatul este vorbitor de limba rusă, acestuia nu i-a fost oferit un translator, care i-ar fi tradus cele expuse în procesul verbal nr. 9493 din 30.11.2015, îngrădindu-i dreptul de a cunoaște ce a fost consemnat în procesul verbal respectiv, fapt care și a dus la refuzul acestuia de a preleva probele biologice de sânge.

Martorul Vizitiu A., a negat că consumul semințelor de mac și a medicamentelor „Coterpin” și vitamina B1 și B2, pot da rezultat pozitiv la testul efectuat, fără a prezenta careva argumente în acest sens.

Astfel, declarațiile martorilor Vizitiu A. și Popa I., nu pot fi apreciate ca veridice, deoarece sunt declarative și cu lacune.

Procesul verbal nr. 9493 din 30.11.2015, până în prezent nu i-a fost explicat și tradus inculpatului, însă instanța de fond a indicat, că inculpatul nu a contestat respectivul proces verbal, ignorând declarațiile condamnatului asupra faptului că până în prezent acest proces verbal nu i s-a adus la cunoștință în limba rusă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2016, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Mancenco Anatolie a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel a relevat că versiunea inculpatului nu a fost combătută prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ar dovedi că inculpatul a comis infracțiunea imputată în circumstanțele stabilite de prima instanță.

Potrivit procesului - verbal nr. 9493 din 30.11.2015, privind examinarea medico-legală de constatare a faptului consumării substanțelor narcotice, pct. 15, inculpatul a refuzat să-l semneze, iar din declarațiile ultimului, în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și apel, rezultă că refuzul de a semna procesul-

verbal este bazat pe faptul, că nu i-a fost asigurat dreptul la interpret și, respectiv, nu cunoaște conținutul acestui act procesual.

Astfel, potrivit art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală, persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret, iar conform art. 94 Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței datele care au fost obținute prin încălcarea dreptului la interpret.

Respectiv, procesul-verbal nr. 9493 din 30.11.2015, prin prisma prevederilor menționate, nu poate fi admisibil ca probă, ce confirmă vinovăția inculpatului.

Celelalte probe, prezentate în sprijinul învinuirii, sunt indirecte, adică nu arată precis și clar la inculpat, ca fiind autorul sau complicele infracțiunii. Din conținutul probelor respective nu rezultă date informative clare și precise, astfel existând dubii cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Nu au fost prezentate probe ce ar servi la constatarea vinovăției inculpatului și, în atare situație, cu certitudine se constată, că prin ansamblul de probe cercetate de prima instanță, verificate și reevaluate de instanța de apel, nu se confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, motiv pentru care, potrivit prevederilor articolului 389 alin. (1) Cod de procedură penală, este inadmisibilă condamnarea inculpatului și, respectiv, se impune achitarea acestuia de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 217⁵ alin. (1) Cod penal din motivul, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Valentina Bradu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii *cu menținerea sentinței instanței de fond.*

Recurentul a invocat că soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform căruia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel” nr. 22 din 12.12.2005, pct. 17, 18 și 22 pct. 2), în caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța de fond, care cerințe ale legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel. Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât ale învinuirii, cât și ale apărării. Se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, fără a ține cont atât de norma materială cât și cea procedurală.

Probele administrate de acuzare au fost acumulate legal și sunt admisibile, însă, instanța de apel le-a dat o apreciere incorectă, neapreciind multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel urma să menționeze și să supună aprecierii toate probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, însă la caz, a emis hotărârea cu încălcarea cerințelor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, fără cercetarea întemeiată și pe deplin a tuturor probelor și circumstanțelor cazului, prezentate de acuzare și fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul menționat se reține că, în corespundere cu împrejurările relevate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și a prescripțiilor de drept material, în baza probelor administrate de acuzare și apărare, acestea fiind motivat apreciate, just ținând cont de prevederile art. 16 alin. (2), 94 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, conform căror persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret. În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată, și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești, datele care au fost obținute prin încălcarea dreptului la interpret, instanța de apel întemeiat achitând inculpatul de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

Or, potrivit rechizitoriului, inculpatul este acuzat că a consumat substanțe narcotice, ilegal, public și pe teritoriul penitenciarului.

Acesta nu a recunoscut vina și în asemenea caz, consumul presupus urma a fi probat, în mod decisiv, prin concluzia experților în consecința examinării medico-legale a inculpatului.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că în procedura examinării medico-legale a inculpatului, privind constatarea stării de ebrietate și naturii ei, cât și la întocmirea respectivului proces-verbal, din 30.11.2015, ultimul, care nu posedă și nu vorbește limba de stat, nu a fost asigurat cu interpret.

Mai mult, în procesul-verbal nominalizat lipsește totalmente concluzia finală a experților, întru confirmarea sau infirmarea consumului de substanțe narcotice de către inculpat.

Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că acest act procedural nu poate fi pus la baza sentinței, deoarece a fost obținut prin încălcarea dreptului la interpret, iar alte probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar dovedi faptele incriminate inculpatului, în materialele cauzei lipsesc.

În același timp, potrivit art. 8 alin. (3), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Iar, o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Pe lângă aceasta, conform prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

Sub acest aspect se observă, că instanța de fond, indicând în descriptivul sentinței că inculpatul „*este învinuit...*”, nu a descris fapta imputată inculpatului considerată ca fiind dovedită, însă, prin dispozitivul sentinței l-a condamnat în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal (*pct. 2. din decizie*).

Deci, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legale și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul hotărârii.

Procurorul nu a contestat cu apel sentința, adică a acceptat-o prezumat și, astfel, se contrazice invocând în recursul ordinar vinovăția inculpatului, dar solicitând, în același timp, menținerea unei sentințe neîntemeiate de condamnare a ultimului (*pct. 2. – 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată

cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul de pe rol este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Dat fiind că recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2016, în privința inculpatului Mancenco Anatolie XXXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco